

พระราชบัญญัติ

เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก

พุทธศักราช ๒๕๕๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐)

ชาติชายที่พิชิตภา

พล. อ. พิชัยเนตรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕

เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๔๘๔ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ หน้า ๑๕๖๗

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขกฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก จักรมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก พุทธศักราช ๒๔๘๔”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก รัตนโกสินทรศก ๑๒๘ และบรรดากฎหมาย กฎและข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประธานของเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก และทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะพระราชทาน และเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์

มาตรา ๕ เครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับพระราชทาน
ผู้กระทำความดีความชอบ เป็นประโยชน์แก่ราชการหรือ
สาธารณชน ตามที่ทรงพระราชดำริเห็นสมควร

มาตรา ๖ เจ้านายหรือผู้มีเกียรติของต่างประเทศอาจ
ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้

มาตรา ๗ เครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้แบ่งเป็น ๘ ชั้น มี
นามดังต่อไปนี้

ชั้นสูงสุด	มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก	อักษรย่อ ม.ป.ช.
ชั้นที่ ๑	ประถมาภรณ์ช้างเผือก	อักษรย่อ ป.ช.
ชั้นที่ ๒	ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก	อักษรย่อ ท.ช.
ชั้นที่ ๓	ตริตาภรณ์ช้างเผือก	อักษรย่อ ต.ช.
ชั้นที่ ๔	จตุรตาภรณ์ช้างเผือก	อักษรย่อ จ.ช.
ชั้นที่ ๕	เบญจมาภรณ์ช้างเผือก	อักษรย่อ บ.ช.
ชั้นที่ ๖	เหรียญทองช้างเผือก	อักษรย่อ ร.ท.ช.
ชั้นที่ ๗	เหรียญเงินช้างเผือก	อักษรย่อ ร.ง.ช.

มาตรา ๘ เครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้มีลักษณะ ดังต่อไปนี้
ไปนี้ คือ

ชั้นสูงสุด มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก

ดวงตราด้านหน้า เป็นรูปช้างโอราพตลงยาสีขาวอยู่บนพื้นทองในดอกบัวบาน กลับลงยาสีชมพูสลับแดง เกสรเงิน รอบนอกมีกระจิ่งทองลงยาสีเขียวสัทิส มีรัศมีเปลวเงินตามระหว่าง ด้านหลังเปลี่ยนรูปช้างเป็นอักษรพระปรมาภิไธยย่อ ม.ป.ร. ลงยาสีแดง เบื้องบนมีอุณาโลมเงินและพระมหามงกุฎทองมีรัศมี ห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๑๐ เซนติเมตร สีแดงริมเขียวมีริ้วเหลืองริ้วน้ำเงิน ขนาดเล็กควบคั่นทั้งสองข้าง สะพายบ่าซ้ายเฉียงลงทางขวา กับมีดารา ด้านหน้าอย่างดวงตรา แต่ย่อมากกว่าซ้อนอยู่บนรัศมีเงิน จำหลักเป็นเพชรสร้างสี่แฉก รัศมีทองสี่แฉก ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้ายสำหรับพระราชทานสตรีนั้น ดวงตรา ดารา และสายสะพาย มีขนาดย่อมกว่า

ชั้นที่ ๑ ประถมาภรณ์ช้างเผือก

ดวงตราเป็นรูปช้างเผือกทรงเครื่องยืนแท่นอยู่บนพื้นทองในดอกบัวบาน กลับลงยาสีแดงสลับเขียว เกสรเงิน รอบนอกมีกระจิ่งเงินแปดทิศ มีกระจิ่งแทรกตามระหว่าง ด้านหลังเปลี่ยนรูปช้างเผือกเป็นอักษรพระปรมาภิไธยย่อ ม.ป.ร.

ลงยาสีแดง เบื้องบนมีพระมหามงกุฎทองมีรัศมีห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๑๐ เซ็นติเมตร สีแดงริมเขียว มีริ้วเหลือง รวนน้ำเงิน ขนาดใหญ่คลุมกันทั้งสองข้าง สะพายบ่าขวาเฉียงลงทางซ้าย กับมีดาราด้านหน้าอย่างดวงตราแต่กระจิงยาวกว่า ด้านหลังเป็นทอง ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย สำหรับพระราชทานสตรีนั้น ดวงตรา ดารา และสายสะพายมีขนาดย่อมกว่า

ชั้นที่ ๒ ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก

ดวงตราอย่างประถมาภรณ์ แต่ย่อมกว่า และที่พระมหามงกุฎไม่มีรัศมี ด้านหลังเป็นทองเกลี้ยง ห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๔ เซ็นติเมตรสวมคอ กับมีดาราอย่างประถมาภรณ์ ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย สำหรับพระราชทานสตรีนั้น ดวงตรา ดารา มีขนาดย่อมกว่า และดวงตราใช้ห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ชั้นที่ ๓ ตริตาภรณ์ช้างเผือก

ดวงตราอย่างทวีติยาภรณ์ ห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๔ เซ็นติเมตรสวมคอ สำหรับพระราชทานสตรีนั้น ดวงตรา

มีขนาดย่อมกว่า และ ห้อยแพรแถบผูก เป็นรูปแมลงปอ
ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ชั้นที่ ๔ จัตุรตถาภรณ์ข้างเฟือก

ดวงตราอย่างตรีตถาภรณ์ แต่ย่อมกว่า ห้อยกับแพรแถบ
ขนาดกว้าง ๓ เซ็นติเมตร มีดอกไม้จับติดบนแพรแถบ
ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย สำหรับสตรีผูกเป็นรูปแมลงปอ
ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ชั้นที่ ๕ เบญจมาภรณ์ข้างเฟือก

ดวงตราอย่างจัตุรตถาภรณ์ แต่ไม่มีดอกไม้จับ สำหรับ
สตรีผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ชั้นที่ ๖ เหรียญทองข้างเฟือก

เหรียญเงินกลมกาไหล่ทอง ด้านหน้าเป็นรูปข้างเฟือกอยู่
ในดอกบัวบาน ด้านหลังเป็นอักษรพระปรมาภิไธยย่อ ม.ป.ร.
เบื้องบนมีพระมหามงกุฎห้อยกับแพรแถบ ขนาดกว้าง ๓
เซ็นติเมตร ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย สำหรับสตรีผูกเป็น
รูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ชั้นที่ ๗ เหรียญเงินข้างเฟือก

เหรียญเงิน มีลักษณะอย่างเหรียญทอง สำหรับสตรีผู้
เป็นรูปแมลงปอ ประดับสีที่หน้าบ่าซ้าย

มาตรา ๕ ผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
ชั้นตั้งแต่ชั้นที่ ๕ ถึงชั้นสูงสุด ให้มีประกาศนียบัตรทรงลงพระ
ปรมาภิไธย และประทับพระราชลัญจกร ส่วนผู้ที่ได้รับพระ
ราชทานชั้นที่ ๖ และที่ ๗ จะได้ประกาศนามในราชกิจจา
นุเบกษา

มาตรา ๑๐ เมื่อผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยา
ภรณ์ในวาระหนึ่ง ผู้รับมรดกจะต้องส่งเครื่องราชอิสริยาภรณ์
นั้นคืนภายในกำหนดสามสิบวัน ถ้าส่งคืนไม่ได้ด้วยประการ
ใด ๆ กองมรดกจะต้องรับผิดชอบ

มาตรา ๑๑ เมื่อผู้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
ชั้นที่ได้รับพระราชทานชั้นสูงขึ้นไป ผู้รับพระราชทานต้องส่งคืน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นรอง หรือในกรณีที่มีหรือเรียก
เครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้นคืน ตามความในมาตรา ๔ ถ้าผู้รับ
พระราชทานส่งคืนไม่ได้ด้วยประการใด ๆ ผู้รับพระราชทาน
จะต้องใช้ราคาเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้น

วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๔๘๘ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ หน้า ๑๕๗๓

มาตรา ๑๒ บรรดาผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราช
อิสริยาภรณ์อยู่แล้วในวันขึ้นพระราชบัญญัตินี้ มีสิทธิและ
หน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ทุกประการ

มาตรา ๑๓ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการให้เป็นไปตาม
พระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี